

Allestedes gårdbrande 1908.

I 1908 brændte der i Allested 5 gårde og 1 hus. Det viste sig at de alle var påsatte. I gennem en del forhør og vidne udsagn blev der i den forbindelse, fortaget en del anholdelser på personer som menes at stå bag de forskellige brande. Det hele startede med at Allested præstegård brændte den 14. april, og her blev en person sigtet for at havde påsat branden, fordi han ikke havde et godt forhold til præsten. Det viste sig senere at det ikke var ham, da det blev bevist at han ikke var i Allested på det tidspunkt. Den 21. maj brændte så den næste gård, og her blev der rejst tiltale på gårdens karl og pige for at de sammen havde fortaget ildspåsættelsen. Der blev i forbindelse med forskellige afhøringer rejst tvivl om deres forklaringer om hvor de befandt sig på det tidspunkt branden blev påsat. Den 29. juni kom så den næste brandpåsættelse. Her var det så 3 gårde og et hus der brændte ned til grunden. Efter den brand blev der rejst tiltale mod Hans Christian Rasmussen, og den 6. juli 1908 aflagde han fuld tilståelse, at det var ham der havde påsat alle brandene i byen. Derefter blev alle der var sigtet frifundet og løsladt igen.

Hans Christian Rasmussen blev født i Allested i 1884, og det er oplyst at han i en tidlig alder mistede sin moder, og han i sin opvækst havde et svagt helbred, og havde været under uheldig påvirkning af faderens forskellige husholderske. Han var også en indesluttet person og søgte ikke omgang med sine jævnaldrende. Han fik i en tidlig alder realiseret sin ide om at rejse til Amerika for at gøre en formue, men da det ikke lykkedes der hvor han var først, rejste han omkring i Amerika. Det var heller ikke alle andre steder at det lykkedes hvad han drømte om. Han rejste derfor til New Zealand og senere til Australien. Han slog sig ned forskellige steder og ventede på at lykken skulle komme til ham, og ikke at han opsøgte den. Da hans lykke ikke kom til ham, befandt han så en dag i København, og her hentede hans broder ham tilbage til Allested. I Allested fik han plads som fodermester hos gårdejer Hans Andersen, men det var heller ikke her hans lykke kom til ham, og han blev mere og mere indesluttet og havde slet ingen omgang med jævnaldrende, og heller ikke det andet køn.

I den tid han var i København vagte det opsigst med de mange ildebrande og brandstiftelser. Det menes at det har påvirket ham en hel del, efter hans mislykkede forsøg på jagten efter lykken rundt i verden, må han have været meget nem at påvirke mentalt. Ildebrande og pyromanens bedrifter har sat hans tanker og fantasi i gang, og kom til at lide af en svaghed og lyst til brandstiftelse, og da han ikke havde tilstrækkelig åndskraft til at modstå sine tanker skete det bare. Han ænsede ikke ulykkerne ved ildebrande, og han beskæftigede sig ikke med de værdier der blev ødelagt ved en ildebrand. Det var flammernes rasen og befolknings kamp mod ilden, han ville overvære, og det liv og den virksomhed, som ved en sådan lejlighed giver fornyelse og afveksling i den ellers så rolige landsby. Han havde i tiden op til den første ildspåsættelse talt meget med forskellige personer omkring nogle gårde som trængte til at blive fornyet, og at en

ildebrand var en måde at for en fornyelse på. Omsider blev lysten uimodstælig for ham. Og efter at han havde talt med Peter Samuel Hansen, med hvem han delte kammer med ved gårdmand Hans Andersen, om ildebrand, og denne havde sagt at han ikke havde set en ildebrand. Umiddelbart herefter satte han ild på præstegården. Alle præstegårdens bygninger nedbrændte, der var gamle og stråtækte. Ved branden omkom en del heste, kreaturer og en hel del indbo og andet løsøre. Efter den tid havde driften til ild fuldstændig taget magten over ham. Det var lige meget hvor og hvad der blev talt om, førte han altid talen hen på ildebrand, så hans omgivelser følte ubehag ved det. Han mente han opfyldte en mission ved at foran lede de gamle gårdes ombygning og gøre ejerne en tjeneste, og derfor drev det ham til den næste brandstiftelse.

I begyndelsen af maj bad han om at få ophævet tjenesteforholdet hos Hans Andersen, men dette blev afslået, og han havde også ved samme tid bad han sin broder om et lån på 100 kr. idet han så ville forlade tjenesten i hemmelighed, og derefter at forlade landet. Det fik han også afslag på. Det var hans mening, når han var kommet i sikkerhed, ville han skrive til sognefogeden at det var ham der havde stukket ild på præstegården. På grund af dette kom tanken op i ham at brænde Hans Andersens gård af, og den 20 maj gennemførte han sine tanker. Efter Hans Andersens gård brændte blev han indlogeret hos husbondens broder gårdejer Christen Andersen, og fik så igen lyst til at se en ildebrand. Han bestemte sig for at Brænde Christen Andersens gård, da det ville blive en lejlighed til dette ved ikke at blive set, og at Christen Andersen gerne vilde have en ny gård.

Den 29 juni var gårdens tjenestekarl fraværende og han ved sengetid sad alene i karlekammeret, bestemte han sig til at bringe sit forehavende til udførsel. Han gjorde alt for ikke at blive set ved ildspåsættelsen, og derfor sprang han ud af vinduet og bag om gården ind i laden hvor han satte ild i noget halm. Derpå samme vej tilbage ind i karlekammeret og derfra ud i gårdren, hvor han straks gav sig til at hjælpe ved redningsarbejdet. Samtlige af gårdens bygninger nedbrændte da de var tækket med strå. Ilden forplantede sig fra denne gård til Jørgen Larsens gård som også nedbrændte og derefter til hans broder Rasmus Henrik Rasmussens gård, og videre til Ane Schneiders hus, som begge nedbrændte helt. Der var også flere gang ild i Hans Hansens gård, hvor bygningerne led en del skade ved slukningsarbejdet.

Han begrundelse for ildspåsættelserne var lysten til at se ildebrande og utilfredshed med de forhold han levede under. Han havde ifølge de oplysninger der kom frem under de mange forhør der har fundet sted, havde han almindelig gode åndsevner, men har altid været noget indesluttet af væsen. Han har ikke vist tegn på sindssyge, ligesom der ej heller i hans familie har været sådanne tegn, og der var heller ikke tegn på nydelse af spiritus. Han vil hver gang kun havde tænkt sig, at den enkelte gård vilde brænde, og ikke have ofret vindretningen nogen tanke. Han vil derfor hver gang havde påsat ilden sådan og på en tid hvor der ikke kunde være fare for menneskeliv og gode udsigt til at få redet dyr ud inden der skete dem noget. Dette var hans forklaring og dette måtte ligge til grund ved sagens pådømmelse. Han blev dømt til 6 års

forbedringshusarbejde og betale sagens omkostninger og desuden salær til sagfører. Han blev dømt til at betale erstatninger til nogle forsikringsselskaber på i alt kr. 157 668,82, og til nogle personer som havde nogle erstatningskrav af forskellige art på kr. 1873. Hvordan de beløb blev betalt vides ikke.

Den 20 august 1912 er der brev til Herredsfogden i Sallinge Herred, hvori det skrives at Hans Christian Rasmussen den 15 februar blev løsladt fra Horsens Strafanstalt til anbringelse indtil videre på Sindssygehospitalet i Viborg, idet man samtidig anmoder om direktion at foranledig at der snarest måtte være muligt afgive en erklæring om den pågældendes mentale tilstand, for at justitsministeriet kan træffe endelig beslutning om hans fremtidige anbringelse. Den 21 juni modtages der fra overlægen på Sindssygehospitalet en erklæring angående observationens udfald. Der har derefter været en brevveksling med retslæge rådet om sagen, og da rådet har udtalt at den pågældende ikke i øjeblikket kan betegnes som sindssyg, skal man til behandling efterretning og nydere foranstaltning meddele at Hans Christian Rasmussen herefter vil blive udskrevet af hospitalet.

Hvad der derefter er sket med Hans Christian Rasmussen vides ikke.